

Sursa: "POPESCU"

00183/26.09.1972

Part. Mr. MINZAT IOAN

Casa: "LILIACUL"

S.I. 822

NOTA INFORMATIVA

M. - Mr. MINZAT I.

P. - "POPESCU"

P.: Imi petreceam timpul in camera de contractari, a doua zi am intrat in legatura cu furnizorii mei de ambalaje si am una cu o doamna foarte simpatica de la IRVA Cluj, d-na MUNTEANU. Pina acuma nu am avut relatii numai prin telefon cu dinsa. In discutiiile cu aceasta am reținut o chestiune si anume: că șeful ei de serviciu care era și el prezent acolo, era scriitor de limbă maghiară. Il chema JEGMOND TIBORIU. Avind acea venerație pentru scris, am fost îndemnat să-l cunosc pe acest om, să discut cu el diferite probleme, să văd cine este. Așa am ajuns să cunosc pe acest JEGMOND TIBOR, care are 32-33 ani, a terminat dreptul dar din anumite motive a ajuns șef de serviciu la IRVA Cluj. Am spus că sint mare amator de artă, în general, și de literatură în special și am început să discutăm de poezi, despre felul de a scrie în ultimul timp și din discuțiile acestea am început să-mi dau seama ce fel de om este. Lui i-au apărut pînă acuma trei volume, toate înainte de 1970, ultimul în 1970 și acest om a început să-mi relateze niște chestiuni foarte interesante. Bineînțeles că i-am spus că fac parte dintr-un grup, aici la Bistrița, de oameni care iubesc arta și am dat și numele conducătorului nostru, HORVATH PALL. A spus că nu-l cunoaște pe acesta, dar ar dori foarte mult să-l cunoască. Si a început omul să-mi depene anumite idei de ale lui, anumite convingeri pe care le are. La un moment dat chiar l-am întrebat și m-am mirat, cum de au apărut aceste trei volume ale lui, căci cu convingerile pe care le are și cu ideile lui ar fi fost foarte greu

să apară. Mi-a spus că a avut un mare noroc că ultimul vo-
lum i-a apărut înainte de evenimentele din iulie-august 196
și că a apărut doar 2000 de volume dintre care 1500 au fost
trimise în Ungaria. Si spune că în cadrul cercului de scri-
tori de care aparține și LASZLOFI ALADAR, de care am discu-
tat edată, au anumite întâlniri între acești scriitori. Vă-
zind că el are astfel de idei, m-am gândit, că ar fi bine să-
l desces puțin și să-l introduc aici în Bistrița, să-i fac
legătura cu Horvath în ideea că aş putea să intru în cercul
intim, apropiat a lui Horvath, să particip la discuții ce pot
avea loc între oameni cu idei la sine lor și în altă ordine
de idei, să pot intra în cercul acelor scriitori de limbă ma-
ghiară din Cluj, pentru a putea afla ideile lor.

M.: Foarte bine. Problema e bine pusă.

P.: Această discuție a ținut de marți pînă sîmbătă, deoarece
nu prea aveam ce lucra în sala aceea de contractări, noi ne-
am retras într-un colț și am purtat aceste discuții. Am
avut deci timp destul pentru aceasta și omul mi-a vorbit
despre crezul lui, despre arta militantă, ceea ce care el
o numește militantă, chiar mi-a dat de înțeles că face o
conciliere în sensul naționalismului maghiar, care face o
diferențiere netă între maghiari și celelalte naționalități.
adică îi pune pe aceștia mai presus de alte naționalități.
În spatele acestei concilierii el caută să lupte pentru idei-
le pe care le are și care-l frîmîntă și anume, el spune că
în etapa actuală în care ne aflăm, este foarte bine să fi
prieten cu conducerea actuală, prin asta bineînțeles, i-a numi
pe români și a pus chestiunea în felul următor: Zice că de
mult s-a tot sustras de la "obligația" de a deveni membru de
partid, însă acum am ajuns la concluzia că în dosul acestui
paravan aş putea să-mi desfășor activitatea în mod normal,
spunînd că membrii de partid au acces mai larg și în cadrul
cercului de scriitori de limbă maghiară din Cluj, la ședințele
acestora pe teme de literatură.

A afirmat că fiind membru de partid o să poată să
lucreze mai liniștit, fără griji.

A intervenit acum o chestiune interesantă pe care
eu aş fi vrut să o pun peste un timp cînd va veni la Bis-
trița să facă cunoștință cu Horvath, pentru că eu l-am invi-
tat pe acesta la Bistrița la o dată pe care o să o stabilim
ulterior, în ideea să-l întreb ce activitate are acum pen-

tru că mi-a mărturisit că și acuma lucrează. Fără să insist eu cu întrebările el mi-a mărturisit anumite idei ale lui, spunînd că el lucrează și acuma, însă lucrează deocamdată degeaba. Atunci l-am întrebat mirat cum de lucrează acuma pe degeaba, ce înseamnă asta. Si mi-a spus atunci că nu mai are speranțe pînă șurubul este așa de strîns, să mai publice ceva în condițiile actuale. In acest moment, nu știu dacă am făcut bine sau nu, dar i-am aruncat următoarea chestiune. I-am vorbit despre familia mea, despre mine, despre faptul că aș dori să plec din țară în RFG. El m-a ascultat cu atenție și m-a aprobat spunînd că și el ar dori să plece, dar îi pare foarte rău că nu poate să facă această chestiune, însă și el a fost invitat în occident, anul acesta a fost în Olanda și R.F.G., a făcut un tur al capitalelor vest europene și a spus că acest privilegiu de a vizita mai des occidentul îi este dat odată într-o viață. Omul mi-a spus că îi pare foarte bine că m-a sunat că a aflat ce gînduri am și că ce fac în Bistrița, stimînd mult faptul că în Bistrița ne ocupăm de artă, și mai ale de artă adevărată. Si-a exprimat dorința ca în termen cît mai scurt să-mi facă o vizită la Bistrița și să facă cunoștință cu Horvath. In ideea că putem conlucra foarte bine în acest domeniu al artei. Cînd am plecat simbată mi-a spus să nu uit de invitație, mi-a notat adresa și chiar a spus că o să-mi dea telefon cînd va veni la Cluj. Cum asta a fost întîlnirea cu acest JIGMOND TIBOR.

M.: Faptul că i-ați spus gîndurile dv. de viitor nu e o greșeală. Probabil l-ați cointeresat la o apropiere mai mare față de dv. Acuma, cu Horvath ați discutat problema aceasta ?

P.: Nu. Nu am discutat încă.

M.: E bine să vă duceți pînă la el. Aveți un pretext plauzibil să mergeți acuma, să vă cereți scuze pentru această invitație, care deocamdată e la dv. dar care odată venit la Bistrița ar dori să-l cunoască mai ales că a făcut aprecieri laudabile la adresa activității pe care o desfășoară, teatrală, culturală, cu maghiarii din Bistrița. Deci aceasta ar fi una din sarcini pentru data viitoare și rămîn în vigoare și sarcinile de data trecută, deoarece bănuiesc că făcînd această deplasare, nu ați putut să le rezolvați.